

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/28/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624200857
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5624200857.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. X. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu C. D. XXXX/X, E., dieťa rodičov: matka F. G. H., nar. X. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu C. D. XXXX/X, E. a otec Akad. arch. A. B., nar. X. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu I. XXXX/XX, J., o neodkladnom opatrení a iné, takto

rozhodol:

I. Súd u s t a n o v u j e maloletému A. B., nar. X. X. XXXX, kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, so sídlom Námestie Slobody 9, Ružomberok, IČO: 30 794 536, na zastupovanie v konaní o neodkladnom opatrení.

II. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletého A. B., nar. X. X. XXXX, podal dňa 25. 2. 2024, formou elektronickej správy (e-mailu), na Okresnom súde Liptovský Mikuláš návrh „na rozhodnutie súdu pri nezhode rodičov neodkladným opatrením“. Podpísaný návrh doručil otec súdu písomne dňa 4. 3. 2024. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa otec domáha, aby súd rozhodol podľa § 35 zákona o rodine, formou neodkladného opatrenia podľa § 361 a § 367 ods. 1 CMP, alternatívne podľa § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d) CSP, ktorým nahradí súhlas matky s účasťou maloletého A. B., nar. X. X. XXXX na exkurzii organizovanou Gymnázium Š. Moyzesa 21, Ružomberok, ktorého je žiakom, so spolužiakmi a pedagogickým dozorom do Slovenského národného divadla, ktorá sa bude konať dňa 26. 4. 2024; uloží matke povinnosť odovzdať maloletého do starostlivosti pedagogického dozoru dňa 26. 4. 2024 o 6.45 hod., resp. podľa inštrukcií gymnázia; uloží matke povinnosť zdržať sa úkonov a činností smerujúcich k neúčasti maloletého na exkurzii do Slovenského národného divadla v Bratislave, aby maloletému nevznikla škoda; uloží matke, aby sa zdržala citového vydierania, zastrasovania maloletého a uvádzania dieťaťa do omylu, že otec nesúhlasí s exkurziou; uloží matke povinnosť zabezpečiť prevenciu pred náhlym zhoršením zdravotného stavu maloletého a potrebe zabezpečovať ospravedlnenky údajného ochorenia prostredníctvom lekárov; uloží matke povinnosť uhradiť poplatky spojené s účasťou maloletého na exkurzii; otec sa zaväzuje refundovať 50% poplatkov spojených s účasťou maloletého na exkurzii

2. Otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že vzhľadom na nezhodu rodičov vo veci súhlasu s účasťou maloletého na školskej akcii – exkurzia do Slovenského národného divadla, navrhuje, aby rozhodol súd podľa § 35 zákona o rodine. Vzhľadom na krátkosť času do termínu uskutočnenia exkurzie plánovanej na deň 26. 4. 2024, otec žiada o rozhodnutie súdu formou neodkladného opatrenia podľa § 361 a § 367 ods. 1 CMP tak, aby matka dňa 26. 4. 2024 ráno o 6.45 hod. pred odchodom od Gymnázia odovzdala maloletého do starostlivosti pedagogického dozoru Gymnázia Ružomberok, vďaka čomu sa maloletý zúčastní školskej exkurzie, alternatívne podľa § 325 ods. 1, ods.

2 písm. d) CSP. Uviedol, že Gymnázium Ružomberok prostredníctvom komunikačného a vzdelávacieho programu Edupage dňa 11. 2. 2024 zverejnilo prihlášku na školskú akciu - exkurzia Slovenské národné divadlo. Zároveň zverejnilo inštrukciu na potvrdenie výberu. Alternatívy hlasovania sú nasledovné: „Prihlasujem,“ „Súhlasím“ a „Neprihlasujem.“ Po prihlásení a súhlase otca, vždy nasledovala reakcia matky o neprihlásení, ergo nesúhlase. V zmysle zásady trikrát a dost' sa s riešením situácie otec obracia na Okresný súd Liptovský Mikuláš. Podľa názoru otca, okrem neposkytovania informácií o maloletom, bránenia v telefonickom styku, bránenia v prezenčnom styku vo vzťahu k otcovi, dochádza k manipulácii podvedomia maloletého a negatívnemu ovplyvňovaniu maloletého. Klamstvá, ktoré sú mu doručované o otcovi a rodine z Bratislavy ovplyvňujú názory maloletého. Vo februári 2023 sa udialo klamanie maloletému o nesúhlase s lyžiarskym výcvikom. V prílohe posielala komunikáciu so školou a odpovede učiteľky, u ktorej vyplýva, že ten kto klamal dieťaťu sa volá K. H.. Naopak otec naučil maloletého lyžovať napr. na Donovaloch, Chopku v priebehu 7 hodinového styku so synom a zaujímal sa o účasť na lyžiarskom výcviku. Do dnešného dňa K. H. rozširuje, že otec bránil v účasti. Pri exkurzii do SND v Bratislave ide o pokračujúce nesúhlasenie so všetkým s čím súhlasí, resp. čo navrhuje otec. V návrhu otec ďalej uvádza, že zážitok z účasti na opernom predstavení v SND je znásobený zážitkom z novostavby SND a aj prostredia, kde sa stavba nachádza. Maloletý A. mal podľa názoru otca už dávno poznať Bratislavu ako celok a aj v detailoch. Mal už dávno vedieť, ako jeho otec ovplyvnil architektúru v Bratislave. V priebehu návštev a výletov do Tatier synovi ukázal 4 hotelové stavby na ktorých sa podieľal, ale ďalších 5 ešte nevidel. Rovnako nevie, že ako študent sa otec zúčastnil architektonickej súťaže na stavbu múzea, ktoré malo stáť v susedstve na námestí, kde je SND. Navyiac s výsledkom, že okrem honoru získal aj honorár. Na tie časy obrovský. Na projektovaní budovy SND sa otec nezúčastnil, venovali sa tomu kolegovia zo susedného ateliéru v budove, ktorú vymyslel a vyprojektoval starý otec maloletého A.. Otec má za to, že z dôkazov v súdnom spise je očividné, že v čase keď bol otec v Ružomberku na pojednávaníach, tak maloletý sa nesmel zúčastniť školského vyučovania, aby sa predišlo situácii, že sa stretú. Na adrese bydliska bol maloletý zatajovaný a ospravedlnenky absencií boli vždy na tému zhoršený zdravotný stav. Pani matka sa rozhodla meniť históriu a zatajovať dejiny. Malý A. nemôže za situáciu, v ktorej sa nachádza z dôvodu svojvôle matky, a pri nesúhlase s exkurziou by nemal byť diskreditovaný v porovnaní so spolužiakmi. Na rozdiel od matky, otec vie, čo je stresovanie dieťaťa, a ani mu nenapadlo vytvoriť situáciu, aby ho videl v priebehu trávenia času so spolužiakmi v Bratislave. Tak časovo a priestorovo limitovanú situáciu si A. nezaslúži. Na základe dôkazov zo súdneho spisu o spôsobe výchovy maloletého, agresívneho správania matky v rozpore so záujmom maloletého, priameho nesúhlasu s účasťou maloletého na exkurzii, otec žiada Okresný súd Liptovský Mikuláš o rozhodnutie pri nezhode rodičov.

3. Súd sa oboznámil s obsahom pripojených spisov vo veciach starostlivosti súdu o maloletého A., ako aj s obsahom spisov týkajúcich sa výkonu rozhodnutí Okresného súdu Ružomberok (v súčasnosti pracovisko Okresného súdu Liptovský Mikuláš) sp. zn. 3P/70/2010, 3Em/1/2011, 3P/101/2012, 3Em/1/2012, 5P/82/2012, 2Em/1/2013, 2P/59/2014, 7P/29/2014, 7P/63/2015, 9Em/1/2015, 6P/28/2015, 2P/28/2016, 3Em/2/2016, 2P/36/2016, 9P/30/2017, 10P/45/2018, 9Em/1/2022, 10Em/1/2022, 10P/12/2022, 11P/9/2022, 11P/34/2022, 11P/72/2022 a Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 15Em/1/2023.

4. Súd ustanovil maloletému A. kolízneho opatrovníka na zastupovanie v konaní o nariadení neodkladného opatrenia (§ 31 ods. 2, § 60 a § 61 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine), keďže rodičia nemôžu svoje maloleté dieťa zastupovať pre možnú kolíziu svojich záujmov so záujmami dieťaťa (výrok I.).

5. Podľa Čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ďalej ZR: Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných

prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

6. Podľa § 2 ods. 1 z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej iba „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 a 2 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby „a) - h)“

9. Podľa § 328 ods. 1, 2, 3 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

10. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

12. Podľa § 331 ods. 2 CSP, uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia.

13. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

14. Podľa § 35 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

15. Civilný mimosporový poriadok (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Civilný mimosporový poriadok neobsahuje osobitnú úpravu neodkladných opatrení vo veciach nahradenia prejavu vôle rodiča pri nezhode rodičov, preto je potrebné pri rozhodovaní aplikovať všeobecný právny predpis, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Z uvedeného dôvodu súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia nevychádzal z § 361 a § 367 CMP, ako žiadal otec vo svojom návrhu, ale z § 325 CSP. Civilný sporový poriadok v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Neodkladným opatrením je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je na úvahe súdu. Zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku (§ 35 ZR), ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

16. Úlohou súdu je konať v najlepšom záujme dieťaťa, ktorý je prvoradý (Dohovor OSN o právach dieťaťa). Pre súd je rozhodujúci stav v čase rozhodovania. Maloletý A. je na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia zverený do osobnej starostlivosti matke. Maloleté dieťa zastupujú obaja rodičia. O bežných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa môže rozhodovať každý z rodičov sám. O podstatných veciach rozhodujú rodičia dieťaťa spoločne. Otec žiada neodkladným opatrením nahradiť súhlas matky s účasťou maloletého na exkurzii do Slovenského národného divadla v Bratislave 26. 4. 2024 a uloženie povinností matke, ktoré súvisia s vytvorením podmienok spojených s účasťou maloletého na exkurzii (podrobnejšie odsek 1 odôvodnenia uznesenia). V § 35 ZR je uvedený demonštratívny výpočet podstatných vecí súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností (vysťahovanie maloletého dieťaťa do cudziny, správa majetku maloletého dieťaťa, štátne občianstvo maloletého dieťaťa, udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a príprava na budúce povolanie). Účasť maloletého na exkurzii organizovanej školou nemožno považovať v zmysle výkladu tohto ustanovenia za podstatnú vec. Naopak ide o bežnú vec týkajúcu sa žiaka školy, ktorá organizuje školské akcie počas vyučovania (napr. školské výlety, návštevy kultúrnych a športových podujatí). Pri výklade, či ide o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností sa súd riadi významom, aký je pripisovaný veci o ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť v porovnaní s významom demonštratívne uvedených vecí v § 35 ZR. Jednodňovú exkurziu do Slovenského národného divadla v Bratislave nie je možné považovať za obdobne závažnú (porovnateľnú) s vysťahovaním maloletého dieťaťa do cudziny, správou majetku maloletého dieťaťa, štátnym občianstvom maloletého dieťaťa, udelením súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, či prípravu na budúce povolanie maloletého dieťaťa. Súd rozhoduje pri nezhode rodičov (ak sa nevedia dohodnúť) iba o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, ale nie o bežných veciach. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že v čase rozhodovania súdu nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie otcom navrhnutého neodkladného opatrenia, v dôsledku ktorých by bolo nutné, v záujme bezprostrednej a nutnej ochrany záujmov maloletého pristúpiť k okamžitej úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Keďže účasť maloletého na exkurzii organizovanou školou, na ktorej sa rodičia nedohodli, nie je podstatnou vecou súvisiacou s výkonom rodičovských práv a povinností, súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok II.).

17. Keďže v tejto veci je rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia konečné, súd rozhodoval o trovách konania. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52, § 57, § 58 ods. 1 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok III.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu (výrok II. a III.) možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).

Proti výroku I. tohto uznesenia o ustanovení kolízneho opatrovníka odvolanie nie je prípustné (§ 355 ods. 2, § 357 CSP).